

Číslo: 6486-12066/47-1/2022

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 8/2022/Beň/Z

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán - orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 1
Podnet:	Nie
Výsledok:	§ 35 ods. 1 /pozn. začatie konania v zmysle § 11 ods. 2 písm. a)
a)/ Odstúpené:	Nie

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Mgr. Branislav Beňovič
Telefón:	048 471 96 56
Elektronická adresa:	branislav.benovic@sizp.sk

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	AGRORIS, s. r. o.	
Adresa sídla:	Potravinárska 3694, 979 01 Rimavská Sobota	
IČO:	31 607 969	
Kontrola oznámená:	1.3.2022	Spôsob: Telefonicky

Zúčastnené osoby za prevádzkovateľa:

Bc. Erik Meszáros

Funkcia: riaditeľ správy majetku a splnomocnený zástupca prevádzkovateľa

Telefón: 0903 550 952

Elektronická adresa: meszaros@agroris.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: „Farma ošípaných Dóra v Buzitke“

Adresa prevádzky: Buzitka, miestna časť Dóra

Variabilný symbol: 470280106

Integrované povolenie: č. 1361-3529/2007/Pet/470280106

Vydané: 22.2.2007

Právoplatné: 24.3.2007

Projektovaná kapacita: 5832 ks ošípaných

Kategória:

6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg

E. Časová os

Posledná kontrola: 21.5.2019

Kontrolované obdobie: od 21.5.2019 do 8.3.2022

Začatie kontroly: 8.3.2022

Prvé miestne zisťovanie: 8.3.2022

Vypracovanie správy: 1.4.2022

Doručenie správy: Deň doručenia správy poštou

F. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na plnenie podmienok, ktoré sa týkajú záverov o BAT. Tieto závery o BAT boli vydané vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovili závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných (ďalej len „BAT“). BAT bol implementovaný do integrovaného povolenia rozhodnutím o zmene č. 4800-14734/2021/1/470280106/Z3 zo dňa 3.5.2021.

G. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

V čase kontroly boli naskladnených cca 3000 kusov výkrmových ošípaných. V súčasnej dobe sú je prevádzke päť chovných hál. Vykonaná bola kontrola chovných hál, skladovacích nádrží hnojovice, kafilérneho boxu, skadovacích nádrží krmív, žumpy na sústreďovanie splaškových odpadových vôd. Chovná hala, ktorá nie je naskladnená je prázdna a čistá. V súčasnej dobe je v prevádzke aj mokrý brod a umývanie kolies automobilov, nakoľko sa vyskytuje mor ošípaných.

H. Použité podklady

1. Závery o BAT platné pre chov ošípaných
2. Integrované povolenie v znení jeho neskorších zmien
3. Prevádzková evidencia: evidencia spotreby vody a krmiva, evidencia úhynu
4. Listy o zložení krmiva od GEMERNÁKUP, a. s. Rimavská Sobota

I. Kontrolné zistenia:

Kontrolované boli nasledovné podmienky integrovaného povolenia:

II. Podmienky povolenia

A. *Záväzné podmienky prevádzkovania*

2. Podmienky pre dobu prevádzkovania

- 2.1 Prevádzkovateľ vo výrobnom procese môže používať len predpísané materiálové vstupy, vstupné suroviny a pomocné látky zahrnuté v aktuálne platných prevádzkových predpisoch.

Zistený stav	Dodržaná
Opis	Áno

Prevádzkovateľ používa pri chove ošípaných krmivá, liečivá, pomocné látky a samotné chovné zvieratá len podľa predpísaných noriem a predpisov a v súlade s platnou legislatívou, internými predpismi ako sú prevádzkový poriadok, systém a postupy chovu ošípaných. Vyššie uvedené používané vstupy, suroviny a pomocné látky sú uvedené v aktuálnom a platnom znení integrovaného povolenia. Pri kontrole bolo skontrolované ako sú v jednotlivých fázach chovu používané.

3. Technicko-prevádzkové podmienky

3.1.1 Prevádzkovateľ je povinný:

- c) zamedziť vzniku druhotnej prašnosti používaním krmiva s prídavkom olejových surovín alebo spojív alebo vody na zvýšenie vlhkosti krmiva,
- d) pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie, využiť potrebné technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašných emisií,
- e) pri prevádzke obmedzovať emisie amoniaku - dodržiavanie dobrých životných podmienok zvierat, minimalizovanie premiešavania hnojovice, prekrytie nádrží hnojovice, skladovanie v nižšej úrovni hladiny hnojovice, tvorba prirodzenej kôry na hladine hnojovice a kombinácia uvedených postupov.

- f) pri technologických procesoch a zariadeniach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke alebo pri drobných poruchách emitované látky s intenzívnym zápachom, vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií, napríklad zakrytie zariadenia, vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov.

Zistený stav Dodržaná

Opis Áno

Prevádzkovateľ pre prevádzku zabezpečuje miešanie kŕmnych zmesí vo vlastnej miešárni, ktorá sa nachádza v stredu Ožďany. Tieto kŕmne zmesi sú vždy s prídavkom olejnatých semien alebo samotných rastlinných olejov na ich zvlhčenie. V prípade nákupu od krmív od iných dodávateľov prevádzkovateľ dbá podľa správnej poľnohospodárskej praxe na to, aby krmivá vyhovovali chovu a teba boli dostatočne vlhké. Pri nedostatočne vlhkom krmive sa toto zvlhčuje dodatočne v primeranej miere vodou. Prevádzkovateľ tiež predchádza vzniku emisií prachu, nakoľko kŕmne silá sú uzatvorené hermeticky a ich dopravníky sú vedené priamo do chovných hál potrubnými rozvodmi. Týmto spôsobom sa absolútne minimalizuje prašnosť z kŕmenia. Ostatné činnosti pri chove ošípaných sú skôr „mokrú“ nakoľko o. i. aj hnojovica je odvádzaná kanálmi a potrubiami do zberných nádrží. V prevádzke sú zároveň obmedzované emisie amoniaku nakoľko sú zabezpečené správne podmienky pre chov ošípaných – dostatok priestoru, prísun krmív, vody a počty chovných priestorov pre jednotlivé kusy. V prípade skladovania hnojovice, ktorá je z chovných miest odvádzaná samospádom a následne čerpadlami tlačaná do zberných nádrží je zabezpečené, že táto je skladovaná v nižšej úrovni hladiny nádrží, je na nej vytvorená kôra – krusta, ktorá zamedzuje úniku pachových látok najmä amoniaku. Hnojovica sa nepremiešava takmer vôbec, ba v prípade potreby jej vývozu. Ostatné možné emisie zápachu prevádzkovateľ po vzniku ihneď eliminuje, zabezpečuje vhodné skladovanie surovín, ktoré však nie sú zdrojom pachových nežiaducich pachových emisií. Samotné chovné zvieratá sú zdrojom zápachu avšak v prirodzenej a v primeranej miere, Zvýšené emisie zápachu sú tvorené uhynutými zvieratami, ktoré sú však ukladané do kafilérneho zariadenia na okraji prevádzky. Toto kafilérne zariadenie určené len na nevyhnutné skladovanie uhynutých zvierat a ich častí je pravidelne 2-3 krát do týždňa vyvážené zmluvnou spoločnosťou z Maďarskej republiky a teda prípadný zápach je obmedzený len na krátke obdobie do odvozu kadáverov.

3. Technicko-prevádzkové podmienky

3.2 Oblasť ochrany povrchových a podzemných vôd

3.2.1. Odber podzemnej vody

a) Prevádzkovateľ je povinný vykonávať meranie množstiev odoberanej pitnej vody meradlom pre tento účel určeným. Vodomer musí byť umiestnený na vodovodnom potrubí, ktoré slúži na dopravu vody z kopanej radiálnej studne do zásobnej nádrže objemu 25 m³.

b) Odber podzemnej vody z kopanej radiálnej studne pre chov ošípaných nesmie prekročiť množstvo – maximálne: 50 457 m³. rok⁻¹, 138 m³.deň⁻¹, Q - max = 1,6 l. s.

c) Prevádzkovateľ musí viesť v prevádzkovom denníku mesačné záznamy o množstve oberanej pitnej vody.

Zistený stav Dodržaná

Opis Áno

Prevádzkovateľ vykonáva meranie množstiev odoberanej pitnej vody meradlom na tento účel určeným a to vodomermom. Vodomerm je umiestnený na vodovodnom potrubí, cez ktoré sa voda prečerpáva do zbernej nádrže. Podľa predloženej prevádzkovej evidencie prevádzkovateľ odoberá vodu tak ako to má určené v platnom integrovanom povolení. Mesačné odbery za rok 2021 predstavovali v priemere cca 2000 m³ vody. Za celý rok 2021 prevádzkovateľ vyčerpá spolu 25060 m³ z vlastnej kopanej radiálnej studne. Tieto údaje prevádzkovateľ poskytol pre účely kontroly z výkazov, ktoré vedie pod názvom „Skutočné odobraté množstvo podzemnej vody“.

C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania, najmä použitím najlepších dostupných techník

2. Prevádzkovateľ je povinný prevádzkovať chovné priestory, ich časti a súvisiace zariadenia resp. vykonávať činnosť v prevádzke v súlade so závermi o BAT vykonávaním opatrení tam uvedených a to najmä v rozsahu:

a) správneho hospodárenia, predchádzania alebo obmedzenia vplyvu na životné prostredie a celkového zlepšenia výkonu:

1. zabezpečením vzdelávania a školenia zamestnancov o relevantných nariadeniach v oblasti chovu zvierat, zdraví, dobrých životných podmienok zvierat, nakladaní s hnojom a bezpečnosti pracovníkov, opravách a údržbách zariadení,

2. vykonávaním pravidelných kontrol, opráv a údržby konštrukcií a zariadení systémov zásobovania vodou a krmivom, ventilačných systémov a snímačov teploty, skladovacích síl a prepravných zariadení (ventilov, potrubí, dopravníkov),

3. skladovaním uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú,

b) riadenia výživy s cieľom zníženia množstva vylúčeného dusíka a tým aj emisií amoniaku:

1. znížením celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva s vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín,

2. viacfázovým kŕmením so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia,

3. použitím povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka,

c) efektívneho využívania vody resp. zníženia spotreby vody:

1. vedením záznamov o využívaní vody,

2. vyhľadávaním a odstraňovaním únikov vody,

3. používaním vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení,
4. výberom a použitím vhodných zariadení (napr. napájačky) pre špecifické kategórie zvierat pri zabezpečení dostupnosti vody (ad libitum),
5. overením a (v prípade potreby) pravidelnou úpravou kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou,

d) efektívneho využívania energie:

1. používaním systému vykurovania a ventilácie s vysokou účinnosťou,
2. automatizáciou riadenia systému kŕmenia, napájania a vykurovania/vetrania,
3. zabezpečovaním osvetlenia hál prirodzeným prienikom svetla a umelým elektrickým osvetlením (energeticky účinné osvetlenie),

e) znižovania emisií prachu z ustajnenia ošípaných úmerne k používanej technológii chovu:

1. Stavebno – technické zabezpečenie – prevádzkovanie ventilačného systému s optimálnou rýchlosťou vzduchu
2. používaním adlibitného kŕmenia,
3. používaním vlhkého krmiva, granulovaného krmiva alebo prídanie olejových surovín alebo spojív do systémov so suchým krmivom.

Zistený stav	Dodržaná
Opis	Áno

Prevádzkovateľ zabezpečuje správny chod prevádzky spôsobom, aký mu ukladajú závery o BAT najmä vzdeláva a školí zamestnancov o správnom chove hospodárskych zvierat, zdraví, dobrých životných podmienkach zvierat, nakladaní s hnojom. Prevádzkovateľ zabezpečuje pravidelné školenia o bezpečnosti pracovníkov, opravách a údržbách zariadení v prevádzke a vedie o tomto osobitnú evidenciu. V prevádzke sú vykonávané pravidelné údržby, opravy všetkých zariadení. Predchádzanie a zamedzovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie je zabezpečené aj krátkodobým skladovaním kadáverov v kafilérnom boxe a častým vývozom. Chovné zvieratá majú znížený obsah proteínu v krmive a správneho podielu dusíka – dokladované kartami o zložení krmiva. Je tiež zabezpečené viacfázové kŕmenie, ktoré vyhovuje jednotlivým fázam chovu a je prispôbené rôznym vývojovým štádiám zvierat. V rámci BAT sú tiež zabezpečované správne a efektívne postupy na zníženie spotreby vody vhodnou technológiou, ktorá je technicky vo vyhovujúcom stave a pravidelne kontrolovaná revíznymi technikmi a pracovníkmi spoločnosti. Ventilácia a vykurovanie je zabezpečené spôsobom, ktorý je efektívny a tepelné straty sú minimálne. Systémy kŕmenia, vetrania a napájania sú zabezpečené elektronicky a následne dopĺňané podľa potreby pracovníkmi. V halách a prevádzkových priestoroch sú využívané led - svietidlá prípadne úsporné žiarivky, ktoré spotrebúvajú minimálne množstvo elektrickej energie. Emisie prachu sú obmedzované podľa záverov BAT a to najmä vhodnou ventiláciou, ktorá eliminuje prachové častice a odsáva ich z hál do vonkajšieho prostredia, je tiež využívané adlibitné kŕmenie a vlhké krmivo s prímiesou olejovín, olejov alebo vody, čo zamedzuje prašnosti pri procesoch kŕmenia.

E. Podmienky hospodárenia s energiami

1. V súlade so správnym prístupom k hospodáreniu s energiami a k zníženiu spotreby energie na množstvo výrobku je prevádzkovateľ povinný vykonať nasledovné technicko-organizačné opatrenia:
 - a) zavedenie merania spotreby pre preukazovanie a odhaľovanie nadmernej spotreby-
 - b) preventívne prehliadky a kontrolu spotrebičov elektrickej energie, revízne skúšky resp. včasné odstraňovanie závad spôsobujúcich nadmernú spotrebu elektrickej energie; o kontrole a údržbe viesť evidenciu v prevádzkovom denníku,
 - c) pravidelné preventívne prehliadky stavu tepelných izolácií, oprava poškodených úsekov; o kontrole a údržbe viesť evidenciu v prevádzkovom denníku.

Zistený stav	Dodržaná
Opis	Áno

Prevádzkovateľ má zavedený systém na meranie nadmernej spotreby energií. Vyššia spotreba energií môže byť spôsobená zlým technickým stavom spotrebičov, a zariadení – tieto sa, ale pravidelne kontrolujú a vykonávajú sa na nich revízne prehliadky. Z uvedeného vyplýva, že sú vo vyhovujúcom stave a vykazujú normálne hodnoty spotreby – t. j. elektrickej energie, vody, tepla. V prípade nedostatkov na energetických zariadeniach a ich súvisiacich tokoch sa vykonávajú neodkladné opravy. Údaje o pravidelných kontrolách sú zapisované v prevádzkovom denníku.

J. Prílohy správy Nie

K. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané:

II. Podmienky povolenia:

A. Záväzné podmienky prevádzkovania, body 2., 2.1, 3., 3.1.1., 3.2, 3.2.1

C. Opatrenia na prevenciu znečisťovania, najmä použitím najlepších dostupných techník, bod 2.

E. Podmienky hospodárenia s energiami, bod 1.

L. Záver – celkové zhodnotenie

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ plní vybrané podmienky integrovaného povolenia. Inšpekcia na základe vykonanej kontroly potvrdzuje podľa § 35 ods. 1 zákona o IPKZ súlad kontrolou zisteného stavu vykonávania činnosti v prevádzke s podmienkami povolenia.

M. Podpis

Za SIŽP:

Mgr. Branislav Beňovič

.....